

FACULTATEA STOMATOLOGIE

PROGRAM DE STUDII 0911.1 STOMATOLOGIE

CATEDRA DE IGIENĂ GENERALĂ

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea de StomatologieProces verbal Nr. 3 din 16.02.2018

Președinte, dr.șt. med., conf.univ.

Stepco Elena

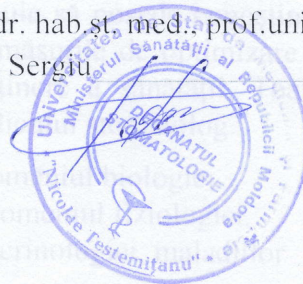
APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Stomatologie

Proces verbal Nr. 6 din 20.02.2018

Decanul Facultății, dr. hab.șt. med., prof.univ.

Ciobanu Sergiu

APROBATĂ

la ședința Catedrei de igienă generală

Proces verbal Nr. 2 din 01.03.2017

Șef catedră, dr. hab.șt. med., prof.univ.,

Bahnarel Ion

CURRICULUM

DISCIPLINA: IGIENA GENERALĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2018

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:	06
Data:	00.00.2017
Pag. 2/14	

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Igiena ocupă un loc important în pregătirea medicilor stomatologi, fiind disciplina profilactică de bază. Ea își are scopul de a da studenților cunoștințe în domeniul menținerii sănătății oamenilor sănătoși, profilaxiei maladiilor de etiologie infecțioasă și neinfecțioasă, prelungirea duratei de viață.

În realizarea cu succes a activității profilactice fiecare medic trebuie să posede cunoștințe despre: acțiunea factorilor mediului de ambiant asupra sănătății; măsurile de optimizare a mediului ambiant, de preîntâmpinare a îmbolnăvirilor, de menținere a sănătății. Toate acestea dictează necesitatea activității profilactice și în practica medicului stomatolog.

Pentru însușirea disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul biologiei, chimiei, fizicii, geografiei obținute în studiile preuniversitare și în domeniul fiziologiei, microbiologiei, biochimiei, fiziopatologiei terapiei, chirurgiei, endocrinologiei, maladiilor infecțioase etc. obținute în studiile universitare.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Studierea factorilor de mediu, modalităților de menținere a sănătății, de profilaxie a maladiilor de etiologie infecțioasă și neinfecțioasă și de prelungire a duratei de viață.

Limbile de predare a disciplinei: română, rusă, engleză.

- **Beneficiari:** studenții anului II, facultatea de Stomatologie

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:	06
Data:	00.00.2017
Pag. 3/14	

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		F.04.O.045	
Denumirea disciplinei		Igienă generală	
Responsabil (i) de disciplină		dr.hab. șt.med., prof. univ. Ion Bahnarel , asist. univ. Bivol Natalia	
Anul	II	Semestrul	4
Numărul de ore total, inclusiv:			60
		Contact direct	51
Curs	17	Lucrări practice/ de laborator	17
Seminare	17	Lucrul individual	9
Forma de evaluare	CD	Numărul de credite	2

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să cunoască bazele teoretice ale igienei, noțiuni generale despre igienă ca știință, sanitarie, profilaxie;
- să cunoască factorii mediului ambiant și să înțeleagă rolul acțiunii lor asupra sănătății organismului uman;
- să facă cunoștință cu metodologia cercetării mediului ambiant și acțiunii lui asupra sănătății organismului uman;
- să cunoască normativele igienice oficiale, regulamentele sanitare, indicațiile și instrucțiunile metodice care stabilesc indicii cărora trebuie să corespundă mediul de viață și de muncă pentru a permite o dezvoltare optimă și păstrarea sănătății individului și colectivităților;
- să se familiarizeze cu metodele de studiere și prelucrare a literaturii speciale, de alcătuire a proceselor verbale, rapoartelor, prezentărilor în baza lucrărilor efectuate;
- să cunoască necesitatea măsurilor igienice pentru protecția și asanarea mediului înconjurător, condițiilor de muncă și odihnă, protecția sănătății copiilor și adolescenților, participarea în elaborarea bazelor alimentației raționale, expertiza calităților produselor alimentare și lucrurilor de necesitate habituală; rolul alimentației în profilaxia bolilor dinților și cavității bucale.

La nivel de aplicare:

- să soluționeze probleme de situație, prelucrând multilateral și critic informația înșușită;
- să poată alcătui procese verbale, rapoarte, prezentări în baza lucrărilor efectuate.
- să elaboreze și supravegheze respectarea cerințelor sanitare adecvate confortului igienic în desfășurarea vieții și a muncii, de păstrare și îmbunătățire a sănătății populației
- să aplice cunoștințele obținute în activitatea zilnică;
- să fie abil să argumenteze opinia proprie și de a accepta diversitățile în studiul acțiunii mediului asupra sănătății omului.

La nivel de integrare:

- să aprecieze importanța igienei în contextul medicinei;
- să posede abilități de organizare a profilaxiei, să furnizeze informații despre modalitățile de menținere a sănătății;

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:	06
Data:	00.00.2017
Pag. 5/14	

- să aprecieze impactul schimbător produse în mediul ambiant asupra organismului sănătos și bolnav.
- să fie apt de a evalua importanța măsurilor igienice în instituțiile medico-sanitare și în colectivitățile organizate (armată, instituții pentru copii, colectivități de muncă etc.).

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului II necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științe la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, compasiune, autonomie.

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:

06

Data:

00.00.2017

Pag. 6/14

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

A. Cursuri (prelegeri):

Nr. d/o	Tema	Ore
1.	Obiectul și sarcinile actuale ale igienei. Importanța cunoașterii igienei pentru stomatologi.	2
2.	Alimentația rațională. Consumul de energie. Valoarea energetică a rației alimentare.	2
3.	Importanța biologică a nutrienților, sursele acestora. Evaluarea igienică a nutrienților energogene și nonenergogene.	2
4.	Patologiile alimentare și profilaxia lor.	2
5.	Igiena aerului. Importanța igienică a factorilor fizici și chimici ai aerului. Poluarea aerului.	1
6.	Igiena apei și aprovizionării cu apă. Importanța componenței minerale pentru structura țesutului dentar. Problema fluorului, caria și fluoroza dentară.	2
7.	Igiena și fiziologia muncii. Particularitățile igienei muncii stomatologilor. Noxe și boli profesionale în activitatea medicilor stomatologi.	2
8.	Igiena muncii medicilor stomatologi.	2
9	Igiena policlinicii stomatologice.	2
Total		17

B. Lucrări practice:

Nr. d/o r.	Temele	ore		
		S	LP	LI
1	Metodele de studii aplicate în igienă. Organizarea lucrului de cercetare în procesul didactic.	1	1	1
2	Evaluarea igienică a alimentației individuale.	1	1	1
3	Determinarea și aprecierea cheltuielilor de energie de către organism.	1	1	1
4	Calculul compoziției chimice și valorii energetice a rației alimentare zilnice. Controlul igienic asupra alimentației colectivelor organizate.	1	1	1
5	Determinarea conținutului de vitamina C în alimente. Aprecierea igienică a saturației organismului cu vitamine.	-	1	-
6	Aprecierea igienică a calității unor produse alimentare.	-	1	1
7	Intoxicațiile alimentare, profilaxia lor.	1	1	1
8	Aprecierea igienică a microclimatului și impactului lui asupra organismului uman.	1	1	1
9	Factorii chimici ai mediului aerian. Poluarea aerului. Determinarea CO ₂ din aerul încăperilor. Determinarea unor poluanți chimici, a conținutului de pulberi în aer. Aplicarea metodelor expres.	1	1	-
10	Exigențe igienice față de ventilația și încălzirea diferitor încăperi. Rezolvarea problemelor la temă.	1	1	1
11	Evaluarea igienică a iluminatului natural și artificial al diferitor încăperi din Instituțiile Medico-sanitare.	1	1	-
12	Determinarea calității apei potabile și aprecierea ei igienică.		1	-
13	Metodele de condiționare a calității apei. Supravegherea sanitară asupra aprovizionării cu apă a oștilor.		1	-
14	Munca fizică și intelectuală. Determinarea și evaluarea modificărilor funcționale din organism în procesul muncii. Particularitățile igienei muncii stomatologilor. Noxe și boli profesionale în activitatea medicilor stomatologi.	1	1	1
15	Radiațiile ionizante și impactul lor asupra sănătății	2	1	-
16	Radioprotecția în stomatologie	2	1	-
17	Aprecierea igienică a amplasării și sistematizării Instituțiilor Stomatologice.	2	1	-
total		17	17	9

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:	06
Data:	00.00.2017
Pag. 7/14	

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 1. „Igiena alimentației”	
• Să aprecieze alimentația din punct de vedere energetic și după componența chimică • să însușească principiile alimentației raționale • să însușească cunoștințele despre normativele fiziologice ale alimentației • să cunoască metodele de apreciere a corecției alimentației individuale conform celor fiziologice • să aprecieze calitatea unor produse alimentare • să determine vitamina C în produse alimentare • să cerceteze cazuri de intoxicații alimentare, să recomande măsuri de profilaxie • să aplice cunoștințele la alte discipline • să formuleze concluzii • să dezvolte opinii proprii referitor la alimentația individuală	Părțile componente a consumului de energie. Principiile alimentației raționale. Substanțe nutritive: proteine, lipide, glucide. Regim alimentar. Meniu de repartiție. Indicii privind calitatea laptelui, pâinii, cărnii și peștelui. Vitamine hidro și liposolubile. Patologii alimentare. Intoxicații alimentare microbiene, nemicrobiene, de etiologie necunoscută.
Capitolul 2. Igiena mediului	
• Să cunoască normativele de temperatură, umiditate, viteză de mișcare a aerului pentru încăperile de lucru • Să însușească metode de apreciere a compoziției chimice și poluării aerului • Să însușească metode de determinare a iluminării naturale și artificiale (tehnice și de calcul) • Să cunoască metode de laborator și de calcul pentru controlul ventilației și încălzirii încăperilor • Să învețe metode de determinare a calității apei și a poluării organice a apei • Să se familiarizeze cu metodele de condiționare a calității apei potabile • Să se inițieze în organizarea și asigurarea regimului sanitar-antiepideemic în policlinicile stomatologice • să aplice cunoștințele acumulate la alte discipline	Microclimat: Temperatură, umiditate, viteză de mișcare a aerului, presiune atmosferică. Iluminare naturală și artificială. Poluarea aerului atmosferic, metode de recoltare a probelor de aer. Ventilație naturală și artificială. Încalzire locală și centralizată a încăperilor de locuit. Măsuri specifice și nespecifice în profilaxia infecțiilor nozocomiale.
Capitolul 2. Igiena apei	
• Să întărească cunoștințele referitoare la importanța apei în răspândirea bolilor infecțioase și neinfecțioase • Să însușească metode de prevenire a bolilor cauzate de folosirea apei necalitative • Să învețe metode de determinare a calității apei • Să însușească metode de determinare a poluării organice a apei	Boli infecțioase și neinfecțioase cauzate de folosirea apei potabile. Metode de condiționare a calității apei. Poluare organică a apei. Alimentare centralizată și decentralizată cu apă. Epidemii și endemii hidrice. Cerințe igienice față de amenajarea fântânilor.

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:	06
Data:	00.00.2017
Pag. 8/14	

Obiective	Unități de conținut
Să se familiarizeze cu metodele de condiționare a calității apei potabile	

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 4. Igiena muncii	
- Să obțină cunoștințe teoretice și practice despre modificările din organism în timpul muncii fizice și intelectuale - Să aprecieze gradul de efort fizic și încordare a organismului - Să recomande măsuri pentru profilaxia oboselii și menținerea capacității de muncă	Igiena și fiziologia muncii. Munca fizică și intelectuală. Modificări neuro-musculare. Oboseală și surmenaj. Particularitățile igienei muncii stomatologilor. Noxe și boli profesionale în activitatea medicilor stomatologi.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE:

1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului specific
2. Identificarea și utilizarea conceptelor, principiilor și teoriilor din igiena în activități profesionale.
3. Cunoașterea temeinică, înțelegerea și operarea cu cunoștințele teoretice și metodele practice de bază ale igienei.
4. Cunoașterea temeinică și aplicarea în practică a cunoștințelor igienei în relația cu pacientul ținând cont de vârsta și caracterul persoanei. .
5. Posedarea la nivel profesional a principiilor de menținere a sănătății și elucidarea cauzelor și condițiilor care influențează asupra organismului.
6. Aplicarea în practică a metodelor de cercetare și determinare pentru îmbunătățirea stării de sănătate la locul de muncă.

FINALITĂȚILE DISCIPLINEI

1. Să cunoască și să promoveze igiena ca știință, principiile normării igienice
2. Să cunoască, să înțeleagă și să utilizeze terminologia de specialitate specifică igienei
3. Să cunoască și să promoveze profilaxia, să identifice părțile componente ale profilaxiei și să le realizeze
4. Să identifice factorii de mediu care influențează viața și activitatea individului și a comunităților, colectivităților și familiei
5. Să identifice factorii cu risc în starea de sănătate a populației și, în limita posibilităților, înlăturarea sau diminuarea lor sau a efectelor lor
6. Să însușească normele generale privind protecția mediului și educarea populației în sensul protejării mediului ambiant, să participe la astfel de acțiuni
7. Să educe populația în sensul unei vieți sănătoase printr-un regim de viață, de activitate și de alimentație echilibrat
8. Să identifice elementele de igienă a aerului
9. Să analizeze și interpreteze indicii calității apei potabile
10. Să aplice măsurile de prevenire a infecțiilor nosocomiale
11. Să identifice și să înțeleagă importanța igienei habitatului uman
12. Să asigure securitatea în timpul muncii
13. Să evalueze propria sănătate
14. Să modeleze regimul igienic de activitate și odihnă
15. Să recomande măsuri de protecție a sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor
16. Să rezolve problemele de situație și să formuleze concluziile
17. Să utilizeze diverse tehnici igienice și metode de laborator pentru realizarea activităților profesionale, să investigheze, să interpreteze rezultatele și să elaboreze complexul de măsuri profilactice

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ**Redacția:****06****Data:****00.00.2017****Pag. 10/14****LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI**

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul semestrului
	Lucrul cu caietul de lecții practice:	Până la rezolvarea sarcinilor din caiet de a analiza informația și imaginile de la tema respectivă din prelegere și manual. Rezolvarea sarcinilor consecutiv. Formularea concluziilor la finele fiecărei lecții. Verificarea finalităților lecției respective și aprecierea realizării lor. Selectarea informații suplimentare, folosind adrese electronice și bibliografia suplimentară.	Volumul de muncă, rezolvarea problemelor de situație, abilitatea formulării concluziilor	Pe parcursul semestrului
	<i>Aplicarea diferitor tehnici de învățare</i>		Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	Pe parcursul semestrului
	<i>Lucrul cu materiale on-line</i>	Autoevaluarea on-line, studierea materialelor on-line de pe SITE catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat	Numărul și durata intrărilor pe SITE, rezultatele autoevaluărilor	Pe parcursul semestrului

VIII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare utilizate*

La predarea disciplinei Igiena generală sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul lecțiilor teoretice, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere, lecție-conversație, lecție de sinteză) se folosesc și metode moderne (lecție-dezbateri, lecție-conferință, lecție problemizată). În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, în grup, lucrări de laborator virtuale. Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, microfotografii, folii transparente). În cadrul lecțiilor și activităților extracuriculare sunt folosite Tehnologii Informaționale de Comunicare – prezentări PowerPoint, lecții on-line.

• *Metode de învățare recomandate*

- **Observația** - Identificarea elementelor caracteristice unor structuri sau fenomenelor biologice, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Analiza** - Descompunerea imaginară a întregului în părți componente. Evidențierea elementelor esențiale. Studiarea fiecărui element ca parte componentă a întregului.
- **Analiza schemei/figurii** - Selectarea informației necesare. Recunoașterea în baza cunoștințelor și informației selectate structurile indicate în schemă, desen. Analiza funcțiilor/rolului structurilor recunoscute.
- **Comparația** - Analiza primului obiect/proces dintr-o grupă și determinarea trăsăturilor lui esențiale. Analiza celui de-al doilea obiect/proces și stabilirea particularităților lui esențiale. Compararea obiectelor/proceselor și evidențierea trăsăturilor comune. Compararea obiectelor/proceselor și determinarea deosebirilor. Stabilirea criteriilor de deosebire. Formularea concluziilor.
- **Clasificarea** - Identificarea structurilor/proceselor pe care trebuie clasificate. Determinarea criteriilor în baza cărora trebuie făcută clasificarea. Repartizarea structurilor/proceselor pe grupe după criteriile stabilite.
- **Elaborarea schemei** - Selectarea elementelor, care trebuie să figureze în schemă. Redarea elementelor alese prin diferite simboluri/culori și indicarea relațiilor între ele. Formularea unui titlu adecvat și legenda simbolurilor folosite.
- **Modelarea** – Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea fenomenului. Imaginarea (grafic, schematic) a fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.
- **Experimentul** – Formularea unei ipoteze, pornind de la fapte cunoscute, cu privire la procesul/fenomenul studiat. Verificarea ipotezei prin realizarea proceselor/fenomenelor studiate în condiții de laborator. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:	06
Data:	00.00.2017
Pag. 12/14	

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei);**
„Brainstorming”, „Multi-voting”; „Masa rotunda”; „Interviul de grup”; „Studiul de caz”; „Controversa creativa”; „Tehnica focus-grup”, „Portofoliu”.

Lucrări practice virtuale

- **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale).

✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin

- (a) aplicarea testelor docimologice,
- (b) rezolvarea problemelor/exercițiilor,
- (c) analiza studiilor de caz
- (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
- (e) lucrări de control

✓ **Finală:** colocviu diferențiat

Nota finală se va alcătui din nota medie de la trei lucrări de control (cota parte 0.5), proba test final (cota parte 0.5).

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:	06
Data:	00.00.2017
Pag. 13/14	

Scala de notare

GRILA NOTELOR INTERMEDIARE (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de Notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

PA 8.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

Redacția:	06
Data:	00.00.2017
Pag. 14/14	

IX. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

A. Obligatorie:

1. Mănescu S. "Igiena" Chișinău 1993.
2. Ostrofeț Gh. și coaut "Igiena" Chișinău 1994.
3. Ostrofeț Gh. "Curs de igienă" Chișinău 1998.
4. Ostrofeț Gh. "Curs de igienă. Aprecierea cantitativă și calitativă a rației alimentare" Chișinău, 2007.
5. Ciobanu Elena, Croitoru Cătălina "Metodele de studiere și apreciere a stării de nutriție și a consumului de energie". Chișinău, 2014.
6. Ostrofeț Gh., Ciobanu Elena, Tafuni O. "Igiena apei". Chișinău, 2017.
7. Materialele prelegerilor publicate pe site-ul www.igienagenerala.usmf.md
8. BAHNAREL, I., OSTROFEȚ, GH., GROZA, L. *Igiena generală. Lucrări practice. Volumul I.* Ch.: CEP „Medicina”, 2013, 363 p.
9. BAHNAREL, I., OSTROFEȚ, Gh., GROZA, L. *Igiena generală. Lucrări practice. Volumul II.* Ch.: CEP „Medicina”, 2013, 323p.

B. Suplimentară

1. Hăbășescu I., Moraru Maria "Igiena copiilor și adolescenților" Chișinău, 1999.
2. Friptuleac Gr., Meșina V., "Igiena muncii", Chișinău, 2009.
3. Ostrofeț Gh., Bahnarel I. Tafuni O. et all, "Igiena Radiațiilor", Chișinău, 2009.